

תרגיל 3-פיתרון

1.

תהינה A, B קבוצות. הוכיחו כי $A \times B = B \times A$ אם ורק אם $A = B$ או $A = \emptyset$ או $B = \emptyset$.

פיתרון: אם $A = \emptyset$ או $B = \emptyset$ אז $A \times B = B \times A = \emptyset$, ואם $A = B$ אז $A \times B = B \times A = A \times A$. כלומר, צד שמאל גורר את צד ימין.

נניח שצד ימין נכון. נפרק זאת לשני מקרים: מקרה ראשון $A = \emptyset$ או $B = \emptyset$, והמקרה השני ששתי הקבוצות אינן ריקות. במקרה הראשון צד שמאל מתקיים אוטומטית. נניח אם כך שמדובר במקרה השני. יהיו $a \in A$ ו- $b \in B$. אזי $(a, b) \in A \times B$. בגלל $A \times B = B \times A$, $(a, b) \in B \times A$, ולכן $a \in B$ וגם $b \in A$. מכיוון שלא הנחנו שלא דבר על a פרט לכך ש- $a \in A$ וקיבלנו $a \in B$, ישנה הכלה $A \subseteq B$. מכיוון שלא הנחנו דבר על b פרט לכך ש- $b \in B$ וקיבלנו $b \in A$, ישנה הכלה $B \subseteq A$, ולכן $A = B$.

2.

1. $|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B| = n + m - k$ משום שכאשר סופרים את האיברים של A ואז את

האיברים של B אז בעצם סופרים את האיברים בחיתוך פעמיים, וכדי לקבל את מספר האיברים באיחוד צריך להפחית מהסכום את מספר האיברים בחיתוך.

2. באופן דומה ל-1, $|A \Delta B| = |A| + |B| - 2|A \cap B| = n + m - 2k$, כי האיברים בחיתוך נספרו

פעמיים, וכלל לא רוצים לכלול אותם, אז מפחיתים פעמיים את מספר איברי החיתוך. במקרה של קבוצות החזקה $|P(A) \Delta P(B)| = |P(A)| + |P(B)| - 2|P(A) \cap P(B)|$. כעת, קבוצה היא תת-קבוצה גם של A וגם של B אם ורק אם היא תת-קבוצה של החיתוך, ולכן $P(A) \cap P(B) = P(A \cap B)$. כלומר,

$$|P(A) \Delta P(B)| = |P(A)| + |P(B)| - 2|P(A \cap B)| = 2^n + 2^m - 2 \cdot 2^k = 2^n + 2^m - 2^{k+1}$$

$$|(A \cap B) \times (B \cup A)| = |A \cap B| \cdot |B \cup A| = k(n + m - k) \quad 3.$$

$$|(P(A) \setminus \{A\}) \times B| = |P(A) \setminus \{A\}| \cdot |B| = (2^n - 2)m \quad 4.$$

3.

R איננו יחס שקילות משום שאינו טרנזיטיבי, למשל 1R1.7 וגם 1.7R2.4 אך 1R2.4.

S איננו יחס שקילות משום שאינו סימטרי, למשל 1S7 אך 7S1.

T איננו יחס שקילות משום שאינו סימטרי, למשל 1T7 אך 7T1.

4.

רפלקסיביות: $((a, b), (a, b)) \in G$ בגלל ש $(a, a) \in E$ (כי E יחס שקילות) וגם $(b, b) \in F$ (כי F יחס שקילות).

סימטריות: נניח $((a, b), (c, d)) \in G$, אזי $(a, c) \in E$ וגם $(b, d) \in F$. בגלל סימטריות של E ו- F מתקיים $(c, d), (a, b) \in G$, ולכן $(d, b) \in F$ וגם $(c, a) \in E$.

טרנזיטיביות: נניח $((a, b), (c, d)) \in G$ וגם $((c, d), (e, f)) \in G$. מהנתון הראשון מקבלים $(a, c) \in E$ וגם

$(b, d) \in F$ ומהנתון השני מקבלים $(c, e) \in E$ וגם $(d, f) \in F$. בגלל הטרנזיטיביות של E ו- F מתקיים

$$(a, e) \in E \text{ וגם } (b, f) \in F, \text{ ולכן } ((a, b), (e, f)) \in G$$